

Näts, siin hääl kael em ta kõrge ferriko torn, kellest ma teile kõnneli, siin een om suur Tüna-jõggi suurte laiwuga; sääl taggan kural kael om suur lossimajja, kun ausa Kindral, kubberner ellap. — Ent kalendrijuttoteggija mõttel ka sul wast mele pärrast ollewat, kui temma sul mõnd süggawambat teedmist ja selletust annas ligest, mes sa sääl ollet nännu, nink lodap et sa hääl melel saat kuulma, mes ta sulle taht laiembalt selletada Riija lina pärrast, mes om meie Eiwlandi, ma päliin nink ligesuremb nink ligewannemb meie linu sean.

Riija liin om ligesuremb liin meie Eiwlandi maal, sest et ei olle tõist lina meie maal, kun olles ni paljo majju. Riija lina om neid 2,000 nink mõnni sadda. Ei ella ka tõisin linun ni paljo innemisi, — sest Riija lina loetas 65,000 koddaniko, — se om kümmeõrd ennamb kui so kihhelkunan, — kui kihhelkunan 6,500 henge peas ollema, — nink se ma frunt, kun kiik ne majja omma üllesehitetu nink kiik ne innemise, kea omman mitmasuggutsen ammetin nink saiusen risti rästi läbbikäüwa, om allewidega ütten rohkeste 8 wersta piuta nink 5 wersta laiuta. Ajjastajal sündiwa siin kül 1900 last, saap 500 pari laulatetus nink 1600 innemist mattetus. Näts! kül om liin suur nink ellawa temma sissen innemise pakuste, siski om Riija liin weel 10 kõrd wähhemb nink om temma sissen 8 kõrd wähhemb innemist kui Petterburin, mes om meie rigi suur nink uhke päliin, kun meie Keisri her essi ellap.

Ent meie Riija liin om ka wäega tullulik liin meie Eiwlandi male nink mitmale muile kubbernemangule ümbrekaut. Sest ta om üts neist ligesurembist kauplemise linust Wenne-rigin. Sääl om ennamb sadda kontori-perremeest. Ne lastwa ajjastajal wõerilt mailt suurte laiwuga (ehk nüüd, et wainlase omma merd kinnipandnu, worimeestega)

5 miljoni hõbberubla eest kaupa tuwwa. Wähhemba kaupmehhe laotawa sedda kaupa tõiste linu nink ka küllade sisse wälja. Se wasta saatwa ka Riija kontori-saksa mõnnel ajjastajal ennamb kui 15 miljoni hõbberubla eest kaupa meie maalt wõerale male, — ni et neide kae läbbi paljo rahha meie male tullep.

Kes Pernan, Tallinan wai Marwan om käinu, sel om ka wast mõnne kontori-saksaga teggemist olnu, ent Riija kontori-sakse kauplemine om paljo suremb. Mõnni Riija kontori-her kauplep ennege ütte kaubaga. Sääl olli üts, ke ennege pudfajid ost nink ne-dega laiwu täüt nink neid wõerale male saat. Mõnni kauplep ennege linnaga, tõine seemnega. —

Kontori-herra ostwa omma kaupa, mes nemna wõerale male saatwa, wähhembist kaupmehhist kokko, kea Riijan nink tõisin linun ellawa. Nink kui sa Riija lina sisse lähhät omma kaubaga, sis saat õkwa küssitus, määratse linno wai nelhajallutse mannu tahhat minna. Sest wannast ajjast sani om wähhembile kaupmehhile sõimonianne, mes essast pojia päle jääp. Utte kutsutas Turwikesses, tõist Sikkas, jälle tõist Partsis wai Hannis, mõnnel om jälle nimmi Rebbane wai Susfi, Karro wai Ilwes. Kauba kokkõrjamise nink hoitmise tarwis om ka paljo suri honid üllestettu. Sedda kaupa, mes Tüna-jõe pääl ennambast kerwajatsel ajjal sure wega mannu-wetas, ni kui kannevit, linnu, õli, tubakat, tuhka, hoietas ülli surin aitun ehk maggasin, mes Kaarli-wärraja een wäljalpool lina-müri omma üllesehitetu. Wanna linnaseenne, mes õlis tetatas, saap ütten suren maggasin hoietus lina sissen Tomi ferriko man. Wasine linna-semen, mes külwi tarwis prugitas, saap pütte sisse paklitus nink Riijan tempeldus, et wõerama mehhe tedda ärratundwa. Willi hoietas mitmakõrralisin maggasin ja linna